

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 286.

V Ljubljani, v četrtek 13. decembra 1888.

Letnik XVI.

Državni zbor.

Z Dunaja, 11. decembra.

Dr. vitez Groholski.

Stari in izkušeni vodja poljskega kluba, vitez Groholski je včeraj popoldne ob 1/2. uri v Opatiji umrl, kamor je bil šel, da bi zimo prebil pod tamošnjim milim podnebjem. Predsednik dr. Smolka se ga je v pričetku današnje seje spominjal in ga po vsej pravici preslavljaj kot moža, ki je bil vzor pravega cesarskega služabnika, svojemu gospodu iz srca vdanega, kot vzor pravega domoljuba, vzor nesebičnega in požrtvovalnega moža, ki je bil vsakemu vdan, ki si je pridobil njegovo zaupanje, in je dolžnosti svoje kot poslanec še izvrševal, ko je že smrt trkala na vrata.

Vojaški zakon.

Po razdelitvi peticij bil je brez razprave rešen zakon gledé deželnega posojila štajerskega v znesku 12 milijonov goldinarjev, potem pa se je pričela razprava o novem vojaškem zakonu, o katerem sta govorila glavna govornika Bärnreither na levi in Javorski na desni strani, pa poročevalec grof Kinsky. Bärnreither je proti svoji navadi danes jako zbadljivo govoril, ne da bi bil pa s svojim govorom dosegel kaj vspeha. Nasprotno pa je načelnik poljskega kluba Javorski s svojim govorom napravil velik vtis in mu je večina živahno pritrjevala, ko je levičarskim govornikom zaklical, da bi se kaj tacega, kar so tukaj trdili, v nemškem zboru ne smelo govoriti. Ako bi kdo tam trdil, da se notranja in vnanja politika ne vjemate, kakor je Plener očital vladi, bi mu Bismarck sam posvetil, da bi imel dovolj. Ob 1/2. uri bila je splošnja razprava dovršena in je bilo soglasno skleneno pričeti posebno razpravo.

Pri § 1 so se oglasili večinoma govorniki, ki pri splošnji razpravi niso prišli na vrsto, in ki bodo več ali manj v njo segali nazaj. Proti zakonu so se dali vpisati i mladočeški poslanec dr. Vašatty,

Türk in Kronawetter; zanj pa Kowalski in Heinrich. Ni gotovo, da bi bil še danes § 1 rešen; sicer se pa s celim zakonom več ne mudi tako zelo, kakor so je iz prva povdarjalo, ker listi danes iz Budimpešte naznanjajo, da bodo v ogerskem državnem zboru do praznikov dovršili komaj splošno razpravo, posamezno pa odložé za pričetek prihodnjega leta. Ako se vojnemu vodstvu na Ogorskem ne mudi posebno zelo, bode jako težko pri nas priganjati k naglici.

Z Dunaja, 12. decembra.

Vojaški zakon.

Poslaniška zbornica je včeraj rešila prva dva paragrafa vojaškega zakona. Pri prvem paragrafu govoril je za Vašattyem še rusinski poslanec Kowalski, ki je zlasti tožil, da njegovi rojaki ne bodo mogli vstrezati zahtevam novega vojaškega zakona, ker se v šolah ne učé zadostno nemškega jezika. Tudi ga boli, da rusinske polke splošnje imenujejo poljske polke, in da se rusinskim vojakom ne daje prilika ob nedeljah in praznikih vdeleževati se službe božje po svojem obredu. Sklepa pa svoj govor z zagotovilom, da so vsi Rusini pripravljeni bojevati se junaško in možato zoper vsakatega sovražnika, naj kdor koli bode in kjer koli bode to zahtevala volja cesarjeva, in da hočejo na ta način za cesarja in za domovino častno živeti, pa tudi častno umreti, ako bi bilo treba!

Poslanec Hompeš za njim nasvetuje konec razprave, kar je pa na skrajni levici vzbudilo veliko nevoljo. Dr. Kronawetter se ni mogel zdržati, da bi ne bil večini zaradi tega očital posilstva, za kar ga je predsednik pokaral; Fürnkranz pa je zahteval ustno glasovanje, toda tudi med levičarji ni našel dovolj podpore, pač pa je predsednik vstregel želji Kronawetterovi, da je dal glasujoče soštetiti, ter je zbornici naznanil, da je bil konec razprave sprejet z 88 glasovi proti 80. Govorila sta torej le še glavna govornika Türk in Heinrich.

Türk je v imenu nemških narodnjakov povdarjal, da za novi zakon toliko časa ne morejo glasovati, dokler ne vedo, za koliko časa velja zveza med Avstrijo in Nemčijo. Riegerju je očital, da ne vé, kako slovanski narodi sodijo o tej zvezi, in da je Gregor v tej zadevi bolj pravo zadel, kakor Rieger.

Heinrich je omenjal, da je naša država podobna Kristusovi obleki, o kateri je prerok rekel: Mojo obleko so med seboj razdelili, za površno oblačilo pa so vadljali. Zato želi, naj se kolikor mogoče okrepeča in utrdi za svojo obrambo proti vnanjim sovražnikom. Dalje hvali častnike, da so olitani, viteški in junaški, pritožuje se pa, kako surovo podčastniki dostikrat delajo s prostaki, in konečno prosi vojno upravo in častnike: Usmilite se mož! usmilite se kmetskih, delavčevih, rokodelskih sinov in varujte jih sitnosti in nagajivosti podčastnikov!

Po nekaterih kratkih opazkah poročevalca grofa Kinskega bil je sprejet § 1, ki določuje, da je vojaška dolžnost splošnja in da jo mora vsak za njo sposoben državljan osebno izvrševati; § 2, ki določuje razne vrste naše vojne, namreč stalno vojno, deželno brambo, domobranstvo in vojno mornarico, obveljal je brez ugovora, potem pa je bila seja ob 1/4 na 4 popoldne sklenena, ko ste bili prečitani še dve interpelaciji, ena zaradi davkov pri posojilnicah, ena pa zaradi neke železnične proge v Šleziji.

Danes je bil najprej sprejet zakon, ki dovoljuje, da se sme iz dohodkov Bosne in Hercegovine napraviti železnica iz Mostara in iztoka Rame v Serajevo, potem pa se je nadaljevala razprava o vojaškem zakonu. § 3 je bil sprejet brez posebnih ugovorov, pri § 4 pa sta govorila Türk in Vašatty. Kako zelo pa se je ločil Türkov govor od včerajšnjega govora Rusina Kowalskega! Nemški šlezijski poslanci so zgubili že ves čut za Avstrijo. Ni dolgo temu, ko je gimnazijski profesor Fuss svojim volilecem zagotavljal, da ga bodo pri njegovem delovanju vodili edino le nemško-narodni oziri, ne pa državna skupnost, in danes je njegov tovariš Türk v zbor-

LISTEK.

Izpoved blaznikova.

(Češki spisal Lad. Stroupežnický; poslovenil V. B.)

„Takoj ko pridemo na ta-le klanec, ugledate, gospod, Rábi“, pravila mi je sosedka moja v poštnem vozu, ki nas je peljal iz Horažďovic v Rábi, in zraven je gorko poljubovala in na srce stiskala mojega mladega sosedu, kateremu so bili jako po godi ti dokazi ljubezni mlade, okroglolične, zdravja kipeče kmetice.

Sosed moj, jedva najstarejši mesecev staro dete, bil je očividno največja slast mlade svoje matere, katera se mu je tako blaženo nasmihavala. Tudi jaz sem gledal dete ter se pri tem spominjal svojih mladih let in mladih mesecev svojih. Voznik je pušil kakor opekarna, kobila šepala je kakor Mefisto, voz zaletaval se je z nami po kameniti cesti sedaj na desno, sedaj na levo. Cesti ob straneh cvrčali so v mejah cvrčki, na travnikih meketala je drobnica, mukala goved in šumela reka Otava.

Prišli smo vrhu klanca. V višnjeli večerni megli, ki se je baš razpenjala po gorah in lesih, opazili smo mesto in grad Rábi. Megla se je naglo gostila, višnjeva njena barva prešla je v sivo.

Od tistega trenutka, ko sem prvič uzrl mogočne razvaline gradu Rábi, spomnil sem se v duhu Jana Žižke s Trocnova, kateri v zgodovini naši na večne čase ostane velikanska prikazen.

Iz teh mislij vzdramila me je sosedka z opombo, da je grozno gladna, kar se mi je pri materi, ki hrani sama svoje dete, zdelo čisto naravno.

V mraku dospeli smo v mestece; voz se je ustavil pred gostilno, kjer sva si oba, sosedka in jaz, najela vsak svojo sobo za prenočevanje. Ona se je vračala s pohoda prijateljev v Plznu ter nameravala drugo jutro peš oditi do svojega doma, kaki dve uri od Raba oddaljene vasi. Jaz sem potoval za zabavo.

Dokler so nama pripravljali večerjo, šetal sem se pred gostilno, odkoder je bilo videti vso razvalino gradu Rába. Kar opazim, da se mi počasi bliža človek čudne vnanjosti. Kolikor sem mogel v mraku spoznati, bil je star mož, kateremu je bela gosta brada segala skoro do pasa. Na glavi je imel širok klobuk, na telesu dolgo halo, v roki palico, in tiha hoja njegova je jasno kazala, da je bos. Mislim sem, da je kakov ubog prosják. Kar ta človek naglo skoči k meni, pade pred mano na kolena ter prične prositi tožnim, v srce segajočim glasom:

„Škofovska milost, račite poslušati mojo izpoved,

velik grešnik sem. Rešite mojo vest velikega greha, prosim vas!“

Takoj sem izprevidel, da je starec blažen. Baš sem ga hotel upokojiti z mirnim odgovorom, ko se nam približa nekoliko mladeničev, ki so sedeli pred gostilno. Prigovarjali so stareu, naj me ne nadleguje. On pa se jim je postavil po robu ter grozno vihtel palico.

Ta hrup izvalil je iz gostilnice nekoliko gostov, med njimi tudi moja sosedka z voza, ki je prišla vun, imejoč v naročji svoje dete, katero se je kmalu — gotovo od straha — spustilo v vriskajoč jok.

Starec, ki se je bil doslej jezil nad mladeniči, zaslišavši otročji jok, je divje zakričal, da mi je šlo po vsem telesu, ter strahoma kliče: „Dete! Dete!“ z nesigurnim korakom spustil se v tek. Kmalu je zginil za hišo na nasprotni strani trga.

Podal sem se v gostilnično sobo, v prvem nadstropju, pripravljeno za-me, ne da bi šel na daljši izprehod, ker se je pripravljalo k nevihti. In pre-mišljeval sem o tem, da ima vsako mesto svojega blaznika, ubogo bitje, kojega zmeda pameti je bilo nekako naglo vznrušenje, katero je prouzročil bodisi nenaden, bodisi globoko v duši ruvajoč prevrat okolnosti. Čuti li se vsak tak človek nesrečnega, je težko določiti; nahajajo se med njim taki, kateri z visokega

nici povdarjal, da bo jako slabo, ako nastane kaka vojska, ker se nemški vojaki po Türkovem mnenju ne bodo hoteli vojskovati zoper Nemce, slovanski ne zoper Slovane, italijanski ne zoper Italijane itd. Ako bi duh Fussov in Türkovi vladali med našimi vojaki, bilo bi morda res, kar je Türk trdil, k sreči se pa ne samo slovanski, ampak tudi nemški vojaki zavedajo svoje prisege in drugih ozirov ne poznajo, kakor edino le ozir na svojega vrhovnega poveljnika, čigar sovražnik je tudi njih sovražnik, čigar zaveznik tudi njih prijatelj. Bomo videli, kaj k Türkovi modrosti porekó nemški listi; ako bi bil kak slovanski poslanec kaj takega izustil, bi ga bili brez usmiljenja križali in govornik za govornikom bi bil na levici vstal, da bi bil kazal, kake veleizdajske namene slovanski prebivalci gojijo v svojem srcu.

Obveljali so potem §§ 4., 5. in 6., pri § 7. pa je poleg Tauscheta in Popovskega govoril tudi naš poslanec gosp. Vilj. Pfeifer ter prav toplo priporočal, naj se že pri otrocih gleda na to, da zaradi obiskovanja šol ne bodo stradali in v rasti zaostajali. Govor pošljem jutri. Pri § 8. govoril je zopet Türk, za njim pa Vitezič, ki je kazal, da ima novi zakon velike težave, zlasti za mornarje, oziroma za primorske prebivalce. Da bo šla razprava urneje izpod rok, se bodo od jutri naprej seje pričenjale že ob 10. uri zjutraj.

Iz Hrvatske.

(Izvirni dopis.)

Ker je moj dopis o proračunski razpravi v odborskih sednicah bral le državni pravdnik, moram torej izpregovoriti nekoliko besedi o generalni debati o našem proračunu, in sicer samo o generalni, kajti specialne ni niti bilo, nego se je o vsem samo odborsko izveščje prebralo, samo da bode stvar prej gotova. To se je zgodilo zato, ker opozicija ni hotela sodelovati v specialni debati, saj je že v generalni razpravi povedala svoje mnenje. Med protivnimi govorniki so se posebno odlikovali dr. Brlić, dr. Amruš, Jakčin, dr. Starčević in posebno še dr. Marković. Od vladne stranke so pobijali opozicijo Miškatović, Pavelić, Mikulčić, Cernković in sam ban. Vsa razprava o proračunu je trajala pet dni. Da je bil proračun sprejet, kakor je bil predložen, je čisto naravna stvar. Sploh pa je vsa ta razprava le iluzorna, kajti o pravem proračunu pri nas ne more biti govora. Vsi naši dohodki so odobreni najpoprej od ministerstva v Budimpešti, ter tako proračunani, da se z njimi pokrijejo naši troški. Tukaj ni govora o kakšnem racionalnem sestavljanju proračuna, nego enostavno je načelo, toliko ti dam, s tem si pokrivaš troške, kakor znaš. Koliko zemlja daje dohodkov, kako se ti pobirajo, kdo z njimi gospodari, to ne spada pod forum hrvatskega sabora, nego pred ogerski. Vse to je prav lepo razložil zastopnik Jakčin ter dokazoval, da so številke v proračunu netočne in da bi naš proračun moral čisto drugačen biti. Ta govor je celó vladno stranko osupnil, ker ji je dobro povedal, da premalo pazijo na korist svojega naroda.

Sploh pa smo v tem pogledu res prav na slabem, kajti mi nimamo pravega moža, ki bi naše

financijske odnose v saboru razjasnil. Edini Bartolović, umirovljeni finančni ravnatelj, je bil mož na svojem mestu, ali njega je vladna stranka iztisnila pri zadnjih volitvah iz sabora, ker se ga je ravno radi tega bala, da ne bi odkrival slabega gospodarstva pri nas. Madjari torej vedno upijejo, da Hrvatsko vzdržujejo, od naše strani pa se le slabo zavračajo take trditve na veliko škodo zemlje. Posebno izvrstno je govoril veteran hrvatskih poslancev dr. Brlić, ki je dokazal večini, da ni nagodba med Ogersko in Hrvatsko, ravno pred 20 leti sklenena, nobenega namena doseгла: niti občevala narodnosti, niti ustavnosti, niti povzdignila blagostanja, kakor se je takrat obečalo, česar se on dobro spominja, saj je bil član istega sabora, ki je to pogodbo sklepal z Madjari. Njegovi dokazi in primere so večino popolnoma poparili, kajti stvarno mu ni mogel nobeden ovreči njegovih trditvev. Kar pa zastopnika še posebno odlikuje, je njegov krasni jezik in mladostna oduševljenost, s katero govori o sveti domovinski stvari.

Ravno tako oduševljeno, goreče bi rekli, je govoril dr. Amruš ter silno bičal sedanjo upravo v celem obsegu, posebno pa še občinsko, kajti občine so postale po njegovih besedah v novjšem času žandari kotarskih oblasti. S tem je povedal vse, in govornik je dobro pogodil. Seveda je dobil od predsednika ukor, ali to ne moti takih mož, kajti oni si smatrajo to za svojo čast.

Najlepše pa je vendar govoril prof. Marković, ki je dokazoval iz zgodovine borbo za naš narodni jezik, kako se je ta borba razvijala, kako so bili slabi naši predniki, da so popustili v tem vprašanju, in kako so se vsled tega Madjari razšopirili, da Košut že ni mogel nič več najti Hrvatske na zemljevidu. Ali da je bila strašna tudi reakcija v tem pogledu, česar se še mnogi spominjajo. Govornik torej opozoruje narod, naj mu bode historija magistra vitae, a ne mortis, kakor bi nekateri radi. Konečno pa apeluje hrvatski pesnik na hrvatsko mladež ter jo pozivlje s polnim oduševljenjem svojega duha, da na zahtevo, ki ji bode stavljena radi učenja madjarskega jezika, čvrsto in odločno odgovori: nočem in ne morem. Ta govor je znamenit, kajti hrvatska mladež visoko ceni govornika kot prvega pesnika in dobro je znamenje, da se nahajajo še med nami tako plemeniti možje in da so tako odvažni, da svarijo mladež pred nevarnostjo, ki preti celemu narodu. V njegovem govoru se vidi pravi narodni ponos. Na te govore sta prav mlačno odgovarjala Miškatović in ban. Prvemu je hrvatska historija večidel bajka, kar je še dobro poznato, drugemu pa je vse le negacija, kar se trdi, in potem nam je lahko razsoditi, kakšen je bil odgovor obeh govornikov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. decembra.

Notranje dežele.

Iz Rima se brzojavlja v „Politik“: Radikalni listi poročajo, da so v Trstu zgrabili in odvedli v zapor tamošnjega odvetnika in irredentovea dr. Roberta

A meni se je postava njegova tako vtisnila v spomin, da se mi je zdelo, kakor bi jo videl v vsakem nadaljnjem blisku, s trudnim, nesigurnim korakom bližajočo se gostilnici.

Stoprav po polnoči utihnila je nevihta, oblaki razpodili so se proti vshodu in blede, megleni lunin svit razlil se je na razvalino, katera je v nočni tihoti ležala pred mano kakor nemo mrtvo truplo nekdanje slave.

Po nekoliko ur trajajočem spanji vzbudil sem se ter vsedši se znova k oknu, pričakoval sem vshoda solnčnega, kojega prvi žarek je na mah zlato pobarval tiste vogle in stene razvaline, ki so obrnene na vshodno stran. Pozorno opazujoč to igranje barv, začujem zdajci, da nekdo tiho stopa v sobo. Ožrši se vidim, da je — blazni starec stal pred menoj.

Zgrozil sem se. Zajedna udaril mi je v nos ostrí, pronikavi duh amonijaka, ki me je poučil, da je blaznik prenočeval v ovčjaku.

Ubogi starec je kakor prejšnji večer padel pred menoj na kolena ter nagovorivši me s „škofovsko milostjo“, prosil, naj poslušam njegovo izpoved.

(Konec prih.)

Emanuela Nani-ja. Nameraval je bajé napasti neko jako visoko osebo. Nani je v nemškem prevodu izdal „Garibaldijske spominske spise“.

„Narodni Listy“ popolnoma molče o *Riegrovi slavnosti*. To netaktnost celó „Wiener Tagblatt“ imenuje obžalovanja vredno strankarsko strast. „Fremdenblatt“ pravi sicer, da ga ta češki narodni praznik ne ogreva, vendar pa priznava, da je Rieger storil vse, kar je mogoče storiti posameznemu človeku. Dunajski židovski narodno-liberalni listi pa bolj ali manj ljuto napadajo slavljence, in to njemu v največjo čast; hvalisanje teh listov bi bilo zanj več kot sumno.

Ogerski državni zbor je odložil razpravo o orožni postavi do januarija, in sicer z utemeljenjem, ker hoče izpolniti neko željo košutske stranke. To je le izgovor, kajti ogerska vlada ni navajena ozirati se pri tako važnih predmetih, kakor je orožna postava, na želje posameznih strank, tem manj, ker je avstrijski državni zbor že rešil to točko. Pravi vzrok se bo pokazal še le pri razpravi in — glasovauju o tem predmetu.

Vnanje države.

Iz Rima se poroča: *Italijanski* vladni krogi ne verujejo, da bo papež *Leon XIII.* v slučaju vojske odpotoval iz Italije. Ako bi hotel to storiti, bi mu italijanska vlada niti ne dovolila (!), ker je v inozemstvu bivajoči papež mnogo nevarnejši sovražnik Italije, kakor če biva v Vatikanu. V slučaju vojske bi vlada postavila papeža pod varstvo italijanske vojske ter zaradi varnosti zaukazala blokado zoper Vatikan (!), kar bi pa seveda ne bilo nič žaljivega (?). Mogoče pa je, da bi se papežu v slučaju vojske zabranilo dopisovanje v inozemstvo in podredilo njegovo brzojavno občevanje „cenzurnim paragrafom“, ki veljajo za vsakega zasebnika. — Takih mnenj je tedaj italijanska vlada, pri tem pa se še predrzne trditi, da spoštuje jamstveno postavo!

Srbski kralj je odločno odbil prošnjo kraljici Nataliji, da bi k njej v Balto poslal za nekaj časa prestolonaslednika. Dovolil pa je, da se snideta mati in sin v Bukareštu, kjer se bo prestolonaslednik nastanil v ruskem poslaništvu; spremljala ga bodeta vojni minister in dva druga častnika. Tudi se ne smé kraljevič muditi dlje časa v Bukareštu, kakor k večjemu tri dni.

Ruska vlada je sklicala posebno komisijo, katere člani so pl. Giers, Vanovskij, Višnjegradski in Abasa, da se posvetuje o perzijskem vprašanju. Sklenila je, da se karunska pogodba nadomesti z novo, katero bodo podpisale vse velevlasti, in da se ustanovi v Medšedu ruski konzulat. Perzija bajé ni naravnost odklonila dotične zahteve, marveč le ni hotela prevzeti jamstva za osebno varnost ruskega konzula. Rusija hoče sicer varovati svoje koristi v Perziji, a isto tako se ogiblje razprtije z Anglijo. — Dosedanji načelnik generalnega štaba, vice-admiral Čihačev, je postal mornarični minister.

Nemški državni zbor je v drugem čitanji skoraj enoglasno potrdil postavni načrt o narodnem spomeniku cesarja Viljema; protiglasovali so samo socialisti. — Vladni krogi z velikim zanimanjem zasledujejo rusko-perzijsko zadevo. Ruska bojna stranka hoče porabiti ta dogodek, da omaja Giersovo stališče.

V *francoski* zbornici se je pri razpravi o izrednem vojnem proračunu za leto 1889. izjavil Lamarzelle, da bo desnica sicer glasovala za to točko, ker je potrebna za varnost države, a naglašati mora, da ne zaupa ministerstvu. Ta proračun se je določil na 138 milijonov, potem pa potrdil s 545 proti 9 glasovom.

Vzrok, zaradi katerega so bile *italijanske* finančne predloge zavržene, je prevelika odkritosrčnost, s katero je Magliani sestavil proračun. Državno gospodarstvo od leta 1882. nazaduje ter bo iznašal koncem tekočega leta primanjkljaj najmanj, kar priznava tudi Magliani, 104 milijone. Narod je posebno nezadovoljen, da tirja vlada 120 milijonov za oboroževalne namene. Crispi pridobiva vsak dan več — nasprotnikov, za to pa se mora zahvaliti Nemčiji, oziroma njenemu prijateljstvu. Zaradi tega se trudi tudi „Riforma“ na vse kriplje, da bi dokazala, kakó neopravičeno je mnenje naroda, da mora Italija žrtvovati onih 120 milijonov le zaradi nemško-italijanske zveze.

Novo *španjsko* ministerstvo je nastopno sestavljeno: Sagasta, predsedstvo; Vega Amijo, zunanje zadeve; Capdepen, notranje zadeve; Canalejas, pravosodje; Becerra, naselbine; admiral Arias, mornarica; Gonzales, finance; Chinchilla, vojska; grof Xiquena, javna dela. — Znak novega kabineta je ta, da ima namesto dosedanjih štirih le še dva radikalno-liberalna člana, in da je večina na Sagastovi zmerni strani. Tudi ne zahteva novi vojni minister, da se uvedejo preosnove po načrtu generala Cassole; ministerska kriza je izbruhnila ravno zaradi tega, ker je to odločno tirjal prejšnji vojni minister O' Ryan.

Izvirni dopisi.

Iz Čemšenika, 10. dec. „Jaz ne dam svéta nobenemu notri hoditi,“ piše Šimen L., izseljenec iz Čemšenika v Koritibi v provinciji Paranagua v Braziliji svoji materi. Pismo se glasi: „Jaz vzamem pero v svojo desno roko in Vam pišem par besedij.“

gledajoč na nas ostale „razumne ljudi“ baš nas imajo za velike norce. A kdo vé, morebiti jih uprav ta nazor, s katerim se vsi povzdigujejo nad nas, napolnjuje z zadovoljnostjo?

Po večerji sedel sem k oknu. Med tem se je bila pripodila nevihta in ploha se je bila ulila. Iz teme, v katero sem gledal, pokazala se je o vsakem blisku razvalina gradú Rába, obsevana sedaj od rudečkaste, sedaj višnjele, a potem zelenkaste svetlobe. Kadar je grom utihnil za trenotek, čul sem iz sosednje sobe, kjer je prenočevala moja sopotnica, glasne molitve, katere so časih pretrgale nežne besede, s kojimi je tešila preplašeno dete svoje.

Vnovič se zabliška, grozno zarohní grom, in opazil sem sredi trga sivo postavo, ki je omahovala naravnost proti gostilni.

Spoznal sem siromaka blaznika. Klobuka ni imel, in dež, kakor iz čebra lijoč, bil mu je ob plečasto teme; brado mu je vihar divje razmršil — živa podoba blaznega kralja Leara!

Takoj na to začuje se trkanje na zaprta že vrata gostilne. Skozi okence pogledam doli: blaznik motal se je okrog vrat. Čez nekaj časa zaškripljejo vrata, svit svetilnice zaleskeče se na tlaku — in vrata se zopet zapró. Blazni starec je imel prenočišče.

Vozili smo se po barki devetindvajset dni do postaje „San Francisco“, potlej smo pa še peš hodili deset dni do Koritiba. Tu smo delo dobili; opeko delamo in imamo na dan po 1 gl. 80 kr. vašega denarja; toda hrana je veliko dražja, kakor pri vas, samo meso je po ceni. Tu ne bom dolgo časa, brž ko bom mogel, bom šel naprej. Tukaj je le za take dobro, ki morejo grunt začeti obdelavati; dobé ga skoro zastonj; toda brez denarja se ne more začeti (obdelavati), ker nima ta čas kaj jesti, predno se kaj pridela. Brez denarja ni nič. Slišal sem vže večkrat, da za agentom ni nikamer notri iti, in jaz ne dam svéta nobenemu, notri hoditi! Pri vas je sedaj mrzlo, tu pa je vroče; pri vas bo sedaj božič, tu pa kres, sedaj bodo zrele pomaranče in fige. Kraj je zeló dober, zemlja rodovitna, samo ljudje niso pravi, so vsake vrste, samo naših ni nič. Vino tudi tu raste, samo drago je: polič vina velja 60 kr. Majhna steklenica piva je 24 kr., 45 kil moke 15 gl., kilo mesa 24 kr., kilo krompirja 18 kr.“

Iz tega se vidi, kako prav je imelo okrajno glavarstvo v Logatci, da je naravnost odsvetovalo izseljevanje v Brazilijo mnogim osebam. Tudi iz Zagorja in Čemšenika se jih je nekoliko izselilo v Ameriko, pa se nič kaj ne pohvalijo, kakor kaže to pismo. Siromaki so verovali mešetarjem (agentom), ki so jim obetali zlate gradove. Zagotavljali so jim, da dobé tako visoke plače, da si bodo vsaj 50 gl. lahko prihranili na mesec.

Ne verujte torej krivim prerokom, ki vas slepijo z medenimi obljubami! Kako pa se more za-doščevati cerkvenim zapovedim? Kako vsprejemati sv. zakramente? Kako opravljati velikonočno izpoved? Kako se izpovedati v smrtni bolezni? Kako?! ko ni v vsej Braziliji niti jednega slovenskega duhovnika! Pač neizrekljivo žalostno, nikdar nikoli ne slišati v materinem jeziku pridige in krščanskih nauk! Zdivjati mora človek brez vsacega pouka. Tužno v iatini, ako človek za malo leče proda prvenstvo, to je, izveličanje svoje neumrjoče duše! Pohlep oslepi. Lakomnost je zares naglaven greb. Pomisli dobro, nesrečni izseljenec, besede sv. pisma: „Kaj pomaga človeku, ako ves svet (vso Ameriko!) pridobi, na svoji duši pa škodo trpi.“ M. L.

Iz Žabnice, 10. dec. Tudi mi smo praznovali štiridesetletnico vladanja blagega nam vladarja. V predvečer zažgali so domači fantje mogočen kres. Topiči so pokali, fantje pa so krog ognja stoječi zapeli cesarsko pesem, in peli so jo tako iskreno, ko še malokdaj. In kako bi je ne: saj so večinoma cesarja služili že mnogo dni, pa mu bodo še, če bo treba. In radi mu bodo služili in ponosni so na to. — Da, dragi bralec, ko bi bil poslušal lepe narodne pesmi, katere so se isti večer tako milo glasile iz teh junaških prs, vzkliknil bi bil z menoj: Ne, ni še minula poezija, pa tudi ne bo. — Rano v jutro in potem ves dan oznanjevali so nam topiči veliki pomen tega dneva, z zastavami okrašena cerkev pa je vabila vaščane zahvaljevat se Bogu za milega cesarja in izprosit mu še mnoga leta. Po svečani sv. maši vrne se mladina v šolsko poslopje, katero so spretne roke jako okusno okrasile z zastavami in zelenjem. Tu jim razloži v lepem govoru naš duhovni oče, čast. g. L. Rožman, pomen današnje svečanosti in budi, kazaje na okrašeno sliko Nj. veličanstva, v nežnih otročjih sreih ljubezen do dobrotnega cesarja in mile nam domovine, ter konča s trikratnim „živijo“. Nato zapojó učenci cesarsko himno, katera je tudi iz teh mladih grl prav ljubo kipela. Še večje pa je bilo njih navdušenje, ko so prejeli lepe cesarjeve podobe, spominske knjižice in njihovim željam kaj primerna darila — žemlje, kakoršnih jim še sv. Miklavž po dolgi molitvi vselej ne prinese.

V obče moremo reči, da se je slavnost vršila po naših skromnih materijelnih močéh prav lepo, dasi je g. župan le prerad pozabil, da bi bilo primerno, da bi bil jedino slavnost, ki se je praznovala v naši veliki občini, gmotno malo podprl. Preverjen sem, da ostane slavnost vsem vedno v prijetnem spominu.

Zdravniško poročilo mestnega fizikata za mesec oktober 1888.

I. Meteorologično opazovanje.

Srednje stanje zrakomera 737.3mm; srednja toplota + 7.7° C.; srednja mokrota 82%; srednje deževje 229.8mm. — 11 dni je deževalo, 2 dni z nevihto, 12 dni je bilo meglenih, dva sta bila popolnoma jasna, 17 dni je bilo pol oblačnih, 12 dni

popolnoma oblačnih. — Veter je bil SJ., J., JZ. Voda v globini je znašala 2.58m.

II. Zdravstveno stanje

je bilo dosti povoljno. Večinoma so ljudje bolehal na kataris pljuč in črev. Zdravniki so naznanili nastopne kužne bolezni: Koze in varicelle po jedenkrat, difterijo šestkrat, škardlatino dvakrat, vročinsko bolezen trikrat in grižo desetkrat. — Izid bolezni je bil večinoma dober ter je umrlo le pet oseb za difterijo in dve za grižo.

III. Umrlijivost.

Tekom meseca je umrla v Ljubljani 101 oseba, 47 moških in 54 ženskih. Izmed teh je bilo 41 tujcev, tedaj ostane domačih mrtvih 60. — Po posameznih boleznih so umrli: Na boleznih možgan in živic 14, na boleznih pljuč 17, na boleznih srca 10, na boleznih želodca in črev 10, vsled telesne slabosti 3, vsled starosti 13, vsled samoumora 2, vsled ran 3, vsled občnih bolezni 5, vsled jetike 15, vsled difterije 5, vsled griže 2, mrtvorojena sta bila 2. — Po starosti: do jednega leta 14, od 1 do 10 let 8, od 10—20 let 8, od 20—30 let 10, od 30—40 let 10, od 40—50 let 9, od 50—60 let 9, od 60—70 let 15, od 70—80 let 15, od 80 do 90 let 1, mrtvorojena dva. — Obesili sta se dve osebi, 1 vojak in 1 mestni oskrbljenec.

Iz civilne bolnišnice je došlo nastopno poročilo: Koncem septembra je ostalo 434 bolnikov, tekem oktobra jih je priraslo 285, ozdravljenih in zboljšanih je bilo odpuščenih 248, umrlo 37, ostalo tedaj koncem oktobra zopet 434 bolnikov. — Na medicinskem oddelku promet ni bil velik, večinoma so bile bolezni prs, kronični revmatizmi, tri slučajni vročinske bolezni in jeden slučaj difterije. Na operativnem oddelku blaznice sta prišla dva bolnika, dva sta bila odpuščena in štiri premeščeni. — Na kirurški oddelku je bil promet enak onemu prejšnjega meseca: večidel telesne poškodbe vsled tepežev in nesreč. — Izvršilo se je več velikih operacij; rane so se lepo celilo, šena ni bilo.

V bolnišnico za kozave je prišel jeden mestni bolnik.

V vojaški bolnišnici je ostalo bolnikov 63, priraslo jih je tekem oktobra 130, ozdravilo se jih je 125, odpuščenih in premeščenih je bilo 8, umrl je 1, ostalo je tedaj koncem oktobra 59 bolnikov.

V otroški bolnišnici na Poljanah je ostalo koncem septembra 15 bolnikov, priraslo 12, ozdravelo 7, umrli so 3, ostalo tedaj koncem oktobra 17 bolnikov. — Zdravile so se očesne bolezni trikrat, bolezni kosti petkrat, driska, šen in davica po jedenkrat.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar v Gradci.) Včeraj ob 11. uri dopoldne se je presvetli cesar pripeljal v slovesno okrašeni Gradec. V spremstvu cesarjevem sta naučni minister dr. pl. Gautsch in ministerski tajnik pl. Fraydenegg. Na kolodvoru so se zbrali cesarski namestnik baron Kübeck, korni poveljnik grof Schönfeld, deželni glavar grof Wurmbrand, župan dr. Portugall in mestni zastop. Cesar se je v odprtem vozu odpeljal do nove velike tehnične šole, pred katero so pričakovali cesarja vsi častniki in častna stotnija meščanskega lovskega kora z godbo. V šoli so se cesarju poklonili vsi profesorji, zastopniki oblastev itd. Cesar si je ogledal vse prostore nove šole. Od tod se je odpeljal k cerkvi Srca Jezusovega, kjer ga je vsprejel knezoškof dr. Zwenger. Ob 1. uri se je cesar odpeljal na kolodvor.

(Presvetli cesar) je podaril po toči poškodovanim prebivalcem v Zavrči, pri sv. Barbari in sv. Andreji v ptujskem okraji 1000 gl.

(Imenovanje.) Gimnazijski profesor g. Simon Rutar je premeščen iz Sapljite na c. kr. realko v Ljubljani, računski svetnik g. Martin Rissmaul pa odide iz Ljubljane za višjega računskega svetnika v Gradec.

(Najnovejši izdelki domačega umetnika) podobarja g. Matije Ozbiča mlajšega iz Kamnika so videti v „Katol. Bukvarni“; namreč: prelepo ter bogato polihromiran kip D. Marije brezmadežnega spočetja, dve enako lepo izdelani pa manjši podobi lurske Matere božje in doprsne podobe ranjega msgr. Andreja Einspielerja. Kip Device brezmadežne spočete je namenjen romarski cerkvi na Brezji, ostali izdelki vrlega mojstra so na prodaj. Komur je prilično, naj si ogleda dela Ozbičeva; spoznal bode,

da je prav odveč, naročati si enac'h kipov na Francoskem ali v Nemčiji.

(Ljubljanska čitalnica) dobí prihodno soboto družega oštirja, kateri zagotavlja, da bo vedno vestno skrbel za dobro pijačo, ukusna jedila in točno postrežbo. Ker so bivši čitalnični gostje zadnji čas občutljivo pogrešali dobre čitalnične restavracije in se razkropili na vse vetrove, pričakovati je, da jih najde novi gostilničar zopet zbrane v polnem številu in da se njim polagoma pridružijo še drugi gostje. Naj bi se že skoro povrnili nekdanji časi, v katerih je bila čitalnična restavracija redno večerno shajališče slovenskemu občinstvu mestnemu in z dežele. Upajmo!

(Za osepnicami) je zbolelo več ljudi v šestih vaséh šentjernejske župnije na Dolenjskem. Otrokom iz teh vasi je prepovedano hoditi v šolo.

(Za slovensko šolo) so sklenile potrebne korake občine Globoko v brežiškem okraji, Nova Cerkev v celjskem okraji, Ljubnica, Brezen in Paka v konjiškem okraji ter odposlale vloge na deželni šolski svet, oziroma naučno ministerstvo.

(V Sevnici) je umrl v torek popoldne znani trgovec Anton Cvenkelj.

(Umrli) je 11. t. m. v Trstu nadsvetnik deželnega sodišča Danelon. Pokojnik je slovel kot strokovnjak med juristi. — Dne 10. t. m. je umrla v Trstu gdč. Ant. Piano, stara 21 let. Bila je zavedna Slovenka, vrla pevka in deklamovalka.

(Izpred sodišča.) Včeraj se je moral pred potrotnim sodiščem zagovarjati 32letni Erzar zaradi hudodelstva uboja. Obsojen je bil na šest let težke ječe, poostrene vsak mesec s postom. — Jožef Petrič je bil zaradi težke telesne poškodbe obsojen na štiri leta težke ječe, poostrene s postom, in na 250 gl. denarne globe.

(Interpelacija) o zavodu usmiljenih bratov v Gorici s priloženimi pojasnili je izšla v Seitzevi tiskarni v Gorici. Založil je brošurico interpelant, goriški deželni poslanec dr. A. Rojic.

(Iz c. kr. poštno hranilnice.) Te dni razposlana okrožnica objavlja novico, da se bodo plačilne nakaznice v čekovnem prometu polnile s pomočjo pisnega stroja. Vsled tega bodo dotične tiskovine (št. 6 in 8) deloma drugače tiskane. To bo za zdaj le za poskušnjo. Sicer bodo se te vrste nakaznice še popolnovale tudi rokopisno. — Iz računa za mesec november povzamemo sledeče podatke: Vložilo se je 487.229krat skupaj za 61.996.189 gl.; od tega na Štajerskem 24.081krat za 2.500.181 gl., na Koroškem 6402krat za 662.378 gl., na Kranjskem 5523krat za 600.916 gl., na Primorskem 7528krat za 1.045.575 gl. Vrnili so pa v minolem mesecu 137.879krat v skupnem znesku za 60.785.428 gl.; od tega na Štajerskem 3807krat za 1.282.028 gl., na Koroškem 916krat za 156.885 gl., na Kranjskem 634krat za 117.843 gl., v Primorji 2629krat za 1.035.395 gl. Od 12. jan. 1883 do zdaj se je po državi vložilo 19.387.912krat skupaj 2.062.113.268 gl. 49 kr., a vrnilo 5.821.771krat v skupnem znesku 2.018.242.412 gl. 45 kr., tako je v hranilnici preostalo 43.870.856 gl. 04 kr. Med povračili nahaja se tudi 9.180.250 gl., za ta znesek je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih papirjev. — Med vložniki je 9196 rentnih knjižic za 8.062.160 gl., potem 648.968 vložnih knjižic in 14.166 knjig-čekovnic. — Med vložnimi knjižicami, ki so v zgubo prišle, so po jedno izdali v Pulji, na Dobrni, v Konjicah, v Beljaku; prvi vložnik je novo knjižico dobil dne 2. decembra, drugi 9. decembra, četrti 7. decembra, tretji bo še čakal do 22. t. m. — Novo pošto z nabiralnico dobila je Nova Cerkev pri Ptuj. — Število vložnikov naraslo je za 5131 oseb. — V neuradnem delu okrožnice so črtice o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Taljanskem, Belgijskem, Nizozemskem, Švedskem.

Raznoterosti.

— Žid — lastnik in vrednik katoliškega lista. Poleg nemškega lista „Oesterr. Volksfreund“ izhaja nekje na Ogerskem katoliški tednik „Uj társadalom“ (Nova družba); izdajatelj in vrednik tega lista je žid Arno Meyer, in sotrudniki njegovi so vsi židje. — Izdajatelj katoliškega tednika „A katolikus Család“ (Katoliška družina) je žid Singer. Iz tega je razvidno, v koliki meri je Ogerska že požidovljena.

— O junaški smrti angleškega poročnika Cooperja pri napadu na neko arabsko suženjsko ladijo se poroča: S šestimi prostovoljci je zasledoval na kutru (hitri ladijci) vojne oklopnice

„Griffon“ arabsko „dhau“. Ko se je tej približal, zadela ga je sovražna krogla. „Ne brigajte se za me — premagajte sovražnika, ako le morete“, zavpil je svojim tovarišem. Akoravno sta bila še dva Angleža ranjena, posrečilo se jim je vendar vjeti arabsko suženjsko ladijo ter oprostiti 98 sužnjev, mož, žensk in otrok. Hrabri častnik je videl še, kako se je posrečilo njegovo delo, potem je pa izdihnil svojo dušo, še predno je došel kuter h „Griffonu“.

— Nove bombe, s katerimi se brez preli-vanja krvi premaga največja vojna ladija, je iznašel neki Wetson. Vzduh amylnitritov omoti človeka, ki ga je dihal, v nekaterih minutah. Wetson je tedaj predlagal, naj se bombe napolnijo z amyl-nitritom. Ako se razleti nekaj teh krogelj na ladiji, omamili bo vzduh vse pomorščake in vojake, takó da bo treba premagano ladijo le prepeljati v var-nost. Ladijo bodo potem prezračili in premagani sovražniki se bodo zdramili iz omotice kot vjetniki. Kaj pa hočemo še boljšega?!

— V Neapolju bil je leta 1815 nastavljen mlad pevec. Ker so ga le za male in manj važne vloge potrebovali, so ga tudi borno plačevali. Z malo nagrado bi bil preživel samega sebe, nikakor pa ne tudi svojih starišev, ki so pri njem stanovali. Pomagal si je iz zadrege prihodnji umetnik s tem, da je v prostih urah krpal raztrgano obleko. Ne-kega dne pride k njemu sloveči operni pevec No-zari, naj bi mu popravil obleko. Umetniku se je oseba našega na pol krojača nekoliko znana zdela, vendar se ni mogel spomniti, od kod bi ga poznal. Vprašuje mladeniča kje je že vse bil in s čim se še peča v mestu. Zvedel je, da ravno pri tistem gleda-lišču sodeluje, kjer on sedaj kot gost pri operah poje. „Imaš li dober glas?“ poizveduje Nozari. „Ni take sile“, g' težko pojem. „Poskusi!“ Krojač poje skalo do „g“ in niti šivanke ne देने iz rok. Še „a“ poj! „Gospod ne gre!“ Težkoma sem vam pel do „g“. Jaz pravim še „a“, osorno ukaže Nozari. Prisiljeno je šlo, a skala do „a“ bila je vse eno končana. „Zdaj pa še do „h“.“ „Kaj mislite, gospod! saj še „a“ ni bil čist, s prsnim glasom še „g“ težko dosežem, posebno še, ako se melodija bolj v višavi suče.“ „Hitro mi zapoj skalo do „h“, ali te . . .“ Nozari povzdigne grozeč roko. „Ne bodite hudi, saj precej poskusim!“ -a-h, a . . . h . . . Vidiš, da gré? Zdaj ti dam ta-le svét: „Pridno se vadi, varuj se prehlajenja in za-trdim ti, da lahko prvi tenorist Laške postane!“ — Mladenič je poslušal opomin, bil najbolj vstrajen pevec male opere in čez nekaj let postal je slavni tenorist Rubini, ki je s svojim milim in močnim tenorom očaral poslušalce v Parizu, Londonu in Peterburgu.

— Prednost. Miha: „Lončene pipe imajo pa vendar eno prednost pred lesenimi.“ Jože: „No, na to prednost sem pa radoveden?“ Miha: „Če nam lončena pipa pade na tla, ni se nam treba več pripogniti.“

Telegrami.

Berolin, 12. decembra. Cesar Viljem je sprejel danes avstrijskega veleposlanika ter je njega in njegovo soprogo povabil k za-jutreku.

Bukarešt, 12. decembra. Kakor poroča Havasovo izvestje, sešla se bodeta kraljica Natalija in srbski prestolonaslednik dne 15. januarija v Bukareštu. Kralj je zahteval, da se mora vršiti sestanek v navzočnosti prič, kraljica pa je to odbila. Konečno se je ustreglo kraljičini želji.

Listnica opravništva:

G. J. L. v K.: Prav vse v redu.

Umrli so:

10. decembra. Elizabeta Dollnar, pismonoševa vdova, 63 let, Stari trg št. 11, spridenje krvi. — Antonija baronovka Codelli-Fahnenfeld, posestnica, 79 let, Gospodske ulice št. 4. marasmus.

V bolnišnici:

6. decembra. Alojzij Podlogar, delavec, 61 let, emphysem pulm. — 8. decembra. Katarina Požgaj, gostija, 86 let, pleuro-pneumonia. — Jožef Vogrinc, delavec, 22 let, scrophulosis. — 9. decembra. Andrej Vavrik, krošnjar, 35 let, jetika. — Antonija Trebar, delavka, 60 let, catarrh. intest.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	72.9	-6.0	brezv.	megla	
12. 2. u. pop.	74.3-5	-3.8	sl. vzh.	"	0.00
9. u. zveč.	74.5	-6.8	"	"	

Srednja temperatura -5.5° C., za 4.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

13. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 85 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	82 " 55 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 15 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 70 "
Akcije avstr.-ogerske banke	876 " — "
Kreditne akcije	303 " 90 "
London	121 " 85 "
Francoski napoleond.	9 " 64 "
Cesarski cekini	5 " 77 "
Nemške marke	59 " 67 1/2 "

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj-bolj praktično, elegantno, moder-no in priljubljeno tapecirano pohiš-tveno orodje, pre-oblečeno z moder-nim in močnim blagom in popol-

no pozamenterljo, to je s čopli in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zamajčeno dobro in solidno narejeno

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorcí blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmatratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

☛ Ceniki s podobani zastonj in franko na zahtevanje.

Slovenski

Zepni koledar

za leto 1889

izšel je ter se dobiva v jako lični obliki v *Katol. Bukvarni, pri Jos. Gerberji in J. Giontiniju* komad po 20 kr., po pošti 2 kr. več.

Knjižica je posebno primerna kot novoletno darilo za kavarne, kojim se dovoljuje primeren rabat. — Razprodajalcem po jako znižani ceni.

Tudi je dobiti v „Katol. Bukvarni“

„Koledar katol. tiskovnega društva v Ljubljani“ za l. 1889,

namenjen zlasti slovenski duhovščini. Med drugim podaja veroučiteljem zapisnik učencev za več nego 400 otrok.

Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo ta krasnozvezani Koledar zastonj; neudom stane 1 gld. 20 kr., po pošti 5 kr. več.

Na tisoče odrezkov in koscev sukna

za (9)

jesensko in zimsko rabo

pošilja le proti poštnemu povzetju ali poprejšnji gotovini pobijaje vsako konkurencu, in sicer:

3-10 metra sukna, debelega in močnega (za moško obleko)	gl. 4 80
3-10 metra sukna, debelega in močnega, pa boljšega	6-25
3-10 metra sukna, debelega močnega in finega	8-50
3-10 m. najfinjšega sukna	12-50
3-10 metra izborna finega sukna	16-50
2-10 metra zimskega sukna (za zimsko sukno)	5-—
2-10 metra finega zimskega sukna	9-—
1-70 metra surovoga sukna (za eno sukno)	3 35
3-25 metra črnega sukna, čista volna (za popolno salonsko opravilo)	7 75
3-25 metra črnega finega sukna, čista volna (za popolno salonsko opravilo)	10-—

Sukno vsake vrste ceneje ko drugod.

D. Wassertrilling, trgovec s suknom v Boskovcu pri Brnu. Uzorcí zastonj in franko.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medljatova hiša) priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe po mogoče nizkej centi.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupce so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

DR. VALENTINA ZARNIKA

ZBRANI SPISI.

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bife, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po naj-novejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na srednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastno-ročni podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani. (7)

Tuji.

8. decembra.

Pri *Maticu*: Engel in Schwarz, trgovca, z Dunaja. — Reina in Mandl iz Trsta. — Stiene, potovalec, z Dunaja. — baron Schmidburg, stotnik, iz Trsta. — Ranzinger iz Kočevja. — dr. Mittendorfer iz Celovca.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev

opatiye Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prijor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bru-selj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobu zob, jih obeli in utrjuje; okrepčuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. čitateljem, opozorujé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bourdeaux

(Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (18)

Pobotnice za izžrebane srečke kranjskih zemljiščno-odveznih obligacij

dobiti so v Katoliški Bukvarni v Ljubljani komad po jeden krajcar.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.